

Renășterea României

Abonamente:
pe un an 75 lei - 150 lei.
pe 6 luni 40 lei - 70 lei.
pe 3 luni 20 lei - 30 lei.
Administrația:
Strada Poștală, Nr. 1

Vorbiți cu țărani

Trebuie să constatăm că deodată cu așa numita „preluare a imperiului” am înregistrat o considerabilă îndepărtare a clasei noastre conducătoare de sufletul țărănilor. Până la un punct e oarecum explicabilă această rupere a contactului cu vatra noastră strămoșească.

Regimul nou cu multiplele lui exigențe a snuls o serie întreagă de oameni din rândul lor dela țară. Avem o mulțime de preți și învățători, cari au apucat prin slujbe la orașe. Avem apoi o altă mulțime de interese de stat, cari nu prea au de a face cu preocupările țărănești, interese pe cari trebuie să le cultivăm. Bărbații noștri conducători sunt însă obligați, tocmai din această pricină a diferenței fatale, să nu piardă din vedere nici o clipă pe țărani, cari, cu toată schimbarea împrejurărilor, rămân singura noastră zestre politică și singurul nostru temel național.

Să nu și închipuie nimeni, că prin faptul că el personal a ieșit din raza unui sat oarecare, prin persoana lui s'a mutat la oraș și neamul nostru întreg. Procentul de intelectuali a rămas tot cel vechiu și năsele sunt aceleași. Numai o mică schimbare de domiciliu a intervenit, care, dacă nu am lua bine șeama, ne-ar duce la o aplătită criză, din care e greu să spui că am ieși, fiindcă e greu să îți înmâni, dacă nu mai ai sufletul tău acolo, numai pe jandarmii.

E adevărat că prima preocupare, după stabilirea noastră în scaunul de domnie și administrație, a fost problema agrară, pe care am rezolvit-o cu multă bunăvoință și cu destulă pricepere. Desigur că țărani au luat cunoștință bine impresionată de această solicitare a „domnilor” față de ei.

Țărani nu vor uita ușor că acești „domni” ai lor au dat un caracter de realitate legală instinctivului lor de stăpânire a acestui pământ. Reținuștința aceasta va crește, cu cât vom aplica mai repede și mai cu inimă, legea agrară semnată acum și de către Rege.

Să ne aducem însă aminte că țărâniea are și alte necesități morale, în afară de foamea de pământ. O parte din aceste necesități am potolit-o prin reforma electorală. Dreptul de vot nu este însă destul. Suprasensibilul simț de dreptate al țărâniei trebuie și el mulțumit. Ne trebuie deci și o justiție bună și ne trebuie mai ales o administrație bună.

Despre toate acestea s'a vorbit cu prisosință și eu nu fac altceva decât să reamintesc în mod sumar o seamă de adevăruri bătute, asupra cărora e bine să stăruim tot acum, pentru a putea atrage atenția asupra unei mari nevoi a țărănilor despre care nu s'a vorbit până acum de loc. E vorba de nevoia lor de a vedea romanizarea completă a vieții noastre de stat. E vorba de schimbarea radicală pe care țărâna o simte și o dorește mai mult decât orice.

Nu-și pot închipui toți acei iluștri, preamorați și onorați „domni” înfundati prin birocrați, cu ce aspiră la dorință sălbatică cere țărâna noastră legea românească în toate manifestările vieții de stat. Ochiul lui așter se tulbură ori de câte ori înregistrează cel mai mic semn rămas pe urma vechii stăpâniri. O hârtie ungurească primită dela judecătorie îl amărăște peste măsură. Un ofițer sas în fruntea regimentului îi zguduie ultima fibră a sufletului său profund național. Tot ce nutre românesc el refuză cu indignare. Nu primește nici formele seculare ale administrației cu care ai crede că s'a obișnuit. În momentul când conștientul notarului se apleacă pe hârtie inima îi tresare mușcată de amintirile străvechi ale robiei ungurești. O gară unde a fost butalizat sub vechiul regim ar vrea mai bucuroși să o dărim, decât să-i readucă în memorie umilirea pe care a suferit-o.

Țărâna noastră are astăzi o psihologie aproape bolnăvicioasă de naționalism feroc, care-i face instinctiv, de sigur, pe care nu trebuie să o canalizăm, dacă vrem să nu se întoarcă împotriva noastră. Să nu avem cumva să-l lăsăm să-și câștige conștientul că noțiunea de stăpânire e sinonimă cu înșelăciune, căci atunci l-am pierdut pentru totdeauna și l-am dat pe mâna dușmanilor de clasă.

În afară de ce, cum s'a început campania electorală, trebuie să-i îndemnăm cu toată seriozitatea pe mulți cari, didați, la de ută, ca să se apropie cu înțelegere și dragoste de țărani și să înțelegă de astădată înțelesurile palare, că nu trebuie să se inspire sufletul acei țărâni care singură poate aduce în mod normal, prin instinctele ei, în viața țării noastre.

Vorbiți cu țărani, domnilor, vorbiți nu ca să fiți aleși. Vorbiți ca să fiți înțeleși și să înțelegeți și să vă voi.

Eugen Goga

Liga consumatorilor

Prețurile din Sibiu, dl. dr. N. Comșa a luat inițiativa unei acțiuni a consumatorilor împotriva speculanților. O intrunire se va ține astăzi după amiază, în vederea unei „ligi” care să lupte pentru ieșirea țării, ori unde această ieșire se poate produce.

Nu știm încă mijloacele cari vor fi alese în ducerea acestei lupte. Momentul e însă atât de favorabil și aici, în Ardeal, cași în vechiul Regat, există o sumă de negustori de profesie, alții de ocazie, cari s'au obișnuit cu câștiguri ușoare și fantastice. Amatori de a deveni milionari de pe o zi pe alta sunt astăzi atât de numeroși, încât numai printr-o licență exagerată, și printr-o solidaritate tactică, poate fi prilej de jaf pentru toți.

Impotriva lacomiilor acestor lacuste, cari încă tot nu s'au saturat de profiturile venimilor rasbolului, s'a organizat și la București o „liga a consumatorilor”. Așezarea aceasta a avut ca efect până acum scderea prețurilor la o mulțime de articole de primă necesitate.

Nu ne îndoiim, că „liga consumatorilor” care va lua în Sibiu, va putea să a-justeze aici la oarecâte rezultate. În țara noastră, cea mai primejdioasă atitudine din partea marilor publici, acela, care suferă în primul rând din pricina scumpetii, este acela a indiferenței, a lipsei de acțiune. Autoritățile nu pot să facă totul pentru ocrotirea celor nefericiți. Ordonanțele oficiale sunt mai totdeauna nesocotite, și cea mai bună dovadă că dispozițiile, totdeauna bine intenționate, cari se iau pe hârtie nu sunt suficiente în această privință, e faptul că însercarea cu stabilirea prețurilor maximele, — fără un serios control al acestora, — n'a reușit.

Ei bine, datorită publicului consumator, în propriul lui interes, stă în exercitarea acestui control. Căuzele scumpetii sunt multe, și felurite. Recolta, greutățile de transport, variata și celelalte. Căuzele speciei sunt însă ceva mai puține, și cea mai serioasă dintre ele e chiar nepăsarea victimelor. Scumpetea e fatală, specia se poate însă ocoli. Nu poate fi îngăduit însă nici unui negustor să câștige mai mult decât un anumit procent cinstit, și trebuie dusă o luptă efectivă împotriva nesfârșitului lanț de intermediari.

În această acțiune a consumatorilor nu va fi nevoie, bineînțeles, de nici o violență. Noi am denunțat zilele trecute înțepia ce avea un patron de hotel de a ridica prețul odărilor, și am arătat care e mijlocul simplu, ca locuitorii hotelului să împiedice tentativa de atas la punga lor: să steie pe loc și să nu plătescă. Această metodă de acțiune poate fi generalizată. Anumite comisii să facă prețuri, și publicul singur să vegheze ca ele să fie respectate.

Dar, pe terenul acesta, așteptăm rezultatele primei intruniri de astăzi. În mijlocul preocupărilor politice, cari pasionază opinia publică, nu trebuie să se lase în prăsilire o problemă atât de importantă ca aceea a ușurării condițiilor de trai.

Și abilitudinea pe care vor fi chemați să o ia cetățenii noștri, îngrijăți de încetarea cu care revenim la vechile normale, față de speculatorii cari înșelăciunea aceasta revărsă, nu poate să fie decât o bine câmpănată politică, de rezistență.

Intruniri publice în județul Sibiu

Aducem în cunoștința alegătorilor din județ că programul intrunirilor publice a suferit o mică modificare. Astfel, se vor ține intruniri publice:

Sâmbătă 27 Sept. ora 10 a. m. în Poiana-Sibiului 1 p. m. Miercuri

Intrunirea care eră să se ție Sâmbătă în 27 Sept. ora 10 a. m. în Sibiu-sasesc s'a amânat pe Joi, 2 Oct. ora 11 a. m.

Comitetul Județean

Stările din Ungaria

Declarațiile d-lui Diamandi

„Times” publică aceste declarații pe cari dl. Diamandi, înaltul comisar al guvernului român la Budapesta le-a făcut corespondentului său:

„În cursul unei conversații avute azi cu dl. Diamandi, înaltul comisar român, mi-a declarat că e penibil surprins de atitudinea Constituției supreme care, în ultima sa notă, a adoptat un ton nelămurit până acum față de înamicul nostru atât mai puțin față de un aliat. D. s. a mai regretat profund înțelegerile dintre România și Comisiunea de generali interaliati — din cari nebugetari ungurii caută să profite.

Chiar admitând că ocupația română nu este ireproșabilă, armata României este singura capabilă să execute politica și dorințele Antantei.

„Desigur că o evacuare imediată a Budapestei e susceptibilă de îngrijorări, și atât mult cât le-a avut bolșevicii Pogany caută să profite de pe urma nemulțumirilor existente. Zvonul poate nu este adevărat, dar dl. Diamandi afirmă că pe loc în caz că România vor fi somați să plece el vor pleca, dar nici o putere nu va fi în stare să mențină ordinea. E teamă de izbucnirile unei furtuni antisemite sau de o recrudescență de bolșevism.”

In cetatea bolșevicilor lui Lenin

Ce spune un oăltor român întors din Rusia — Germania ajută pe bolșevici — Mizerie și foamete — Terorizarea roșie

Telegrama din zilele din urmă au adus noui știri în ceacă privește luptele aprige între armatele lui Denikin și găzile roșii.

Printre un fericit concurs de împrejurări am putut vorbi, aici la Sibiu, cu un prieten al ziarului nostru dl. Cosmiza, de curând venit din Rusia, care e în măsură să ne dea cele din urmă informații asupra stărilor de acolo. Dl. Cosmiza, fost ofițer voluntar în armata română plecase cu gândul de a se înrola în Franța, încă din vremea păcii dela București, când lupta se sfârșise în Moldova, cel puțin pentru câțiva timp.

Trecând în Rusia, n'a reușit însă să-și pună planul în aplicare, rămânând sub dominația bolșevică, — la Cazan, pe Volga, — de unde a trecut la Moscova și în vremea din urmă la Sebastopol. Luptând cu mari greutăți pentru a-și susține viața de azi pe mâine, dl. Cosmiza a asistat la unele din cele mai importante momente ale existenței sovietelor.

Se găsea astfel la Cazan, când marea ofensivă din Aprilie a amiralului Colceag amenința serios acest oraș. Lovitura lui Colceag ar fi și reușit atunci, dacă bolșevicii n'ar fi mobilizat „unitățile profesionale ale muncitorilor, — splendide organizate, — și n'ar fi reușit să respingă amenințatorul atac al amiralului din Omsk, ajuns la 60 kilometri de Volga.

La aceasta trebuie adăugat și faptul că bolșevicii au uzat atunci de o ultimă stratagemă, făcând să se predea o divizie a „găzilor roșii” care odată ajunsă înapoi la frontul a provocat seriosă răscoală în Omsk și alte orașe ocupate de Colceag.

Adevărul e că atât armatele lui Denikin cât și cele ale amiralului Colceag sunt și mai puțin numeroase, și mai puțin disciplinate decât cele ale sovietelor. Oamenii cari s'au înrolat ca să lupte împotriva bolșevicilor sunt, și ei, tot atât de puțin soldați ca și cei al bolșevicilor. În armata lui Denikin sunt aproape douăzeci de partide.

În schimb, bolșevicii sunt destul de bine organizați și îndestulați echipați. Un fapt care nu s'a relevat și care trebuie subliniat cu deosebire, este că acțiunea militară a bolșevicilor roșii e sprijinită pe sub mână, cu toate puterile de Germania. Nu mai e o taină că generalii germani — sub pretextul de a fi „spartachiști” — conduc planurile de luptă ale găzilor roșii. Din Germania au sosit în Rusia sovietică mari cantități de arme, muniții și tunuri. Un număr de 300 mii prizonieri roșii s'au întors de curând din Germania perfect echipați și înarmați, cu haine și material din depozitele germane.

Deasemenea, pe vremea republicii lui Bela Kun, un mare număr de prizonieri unguri din Rusia au fost siliiți să intre în garda roșie, în caz de refuz fiind declarați de contra-revoluționari, și executați.

Execuțiile se țin de altfel lanț. Comisarii populari, cari se bucură de puteri discreționare formează în fiecare oraș tribunale marțiale, cari pronunță în fiecare zi sentințe de moarte pentru cele mai mici abateri dela „principiile” bolșevice. În special e o goană furioasă împotriva burghezilor, cari acum, de altminteri, numai burghezi nu mai sunt. Mare parte dintre aceștia, din pricina mizeriei s'au înrolat în găzile roșii și ei bolșevici. E singurul mijloc de a scăpa de foamete, și de a... nu face nimic.

Insemnari zilnice

Afaceri...

În timpul din urmă, ca de o misterioasă crimă, se vorbește de câțiva intelectuali români că, rupând tradiția, au făcut întreprinderi comerciale, cari reușind-le, i-au scăpat de tradiționala săracie.

De decenți întregi, la conferințe, în ziare, în convorbiri zilnice, ne plângem de sărăcie materială și propăgăm aplicarea la cariere practice, la comerț industriale. De atâtă vreme știm numai să ne plângem și să ne revoltăm că cuare burta verde ne stădează, permițându-și cheltuieli, pe cari intelectuali nu le poate face. Dar, ca să dea un exemplu de utilitate practicismului nici un intelectual n'a îndrăznit. De ce? I a fost roștea. Acum, când vre o câțiva și-au călcat pe inimă și au rupt-o cu tradiția, îi bănuim, îi defestăm, considerăm gestul lor ca ceva înjositor.

Avem niște concepții bizare. Ori cine, după părerea noastră, poate să facă avere. Individii cari nu sunt în stare să jertfească un dinar pentru binele public, strălâni cari n'au nimic a face cu aspirații de noastre, pot să se îmbogățească, chiar exploatându-ne pe noi. Intelectualul însă, pentru că e mat luminat, pentru că ar ști unde și cum să intervină cu ajutorul lui, este condamnat să trăiască în veșnică sărăcie, să și vadă copiii dorând foamă, să acire la ajutorul instituțiilor de binefacere, să se ție e cu jind la grăsunul care merge zilnic la teatru și operă.

Ar fi interesant o statistică a stării materiale a tuturor bărbăților noștri cu studii universitare. S'ar vedea atunci că trei părți din ei, coplesii de greutăți, nu pot să se țină la curent cu mișcarea culturală tocmai din cauza sărăciei. S'ar vedea că trei părți din ei ajung în situații umilitoare, că gândul lor este preocupat numai de negariganța zilei de mâine. Ce contribuție mai poate da un astfel de suflet cultural general?

Ar trebui să ne lepădăm odată de păgubi-toarele prejudecăți. De ce este mai nobil ge-tul „artistului” care așteaptă ca lumea să-l cumpere biletele de intrare la concert decât al negustorului chisat care și așteaptă clienții în prăvălie? Și, doamne, câtă reclamă se face în jurul produselor unor anonimiți „artști” — cari ar fi putut fi foarte de treabă negustori. De ce este mai jostoitoră reclama produselor cutărilor fabricii, decât reclama atător reprezentanți anoste?

Un crez nou și-a format lumea întreagă, un crez, de care numai noi se pare că ne ferim. Este crezul muncii, care singură înalță, singură nobilitează, singură dă dreptul la viață. Și, câtă vreme această muncă are la baza ei clusea, ori pe ce teren s'ar desvolta, este singura garanție a

Tratul în Rusia e într'adevăr, nelncipuit de greu. Mizeria aceasta nu se poate descrie în cuvinte. Orice povestire s'ar face, orice termen de comparație s'ar găsi, nimic nu poate închipui lipsa îngrozitoare care domnește pretentiv. În privința producției, Rusia este astăzi un haos sterp. Alimente, lemne, cărbuni, nu se mai găsesc. Fabricile nu mai lucrează. Lipsesc specialiștii, lipsesc lucrătorii, cari câștigă destul de bine ca mercenarii ai sovietelor, și lipsesc materiile prime.

Pământul nu produce aproape nimic. De altfel, nici nu se poate altfel. Nimeni nu muncește pământul. Doză ordonanțele guvernului sovietelor dela Moscova tot pământul e comunizat. Fiecare țărân ia și lucrează cât crede că poate. Din producția propriei sale munci nu poate lua pentru sine decât ceea ce se fixează ca hrană pentru sine. Restul trebuie să-l dea bolșevicilor, fără plată și fără despăgubire, pentru întreținerea găzilor roșii.

Acestea într'adevăr, au tot ce le trebuie. O minoritate a populației, admirabil organizată, care constă din sovietele așa zisilor muncitori, cari nu mai muncesc de mult, constituite o adevărată clasă de paraziți pe spinarea poporului rusesc. Există astfel o mână de oameni cari terorizează, și cari au toate privilegiile, și o imensă populație care suferă.

Pentru a-și face clevea o idee de ce însemnează mizeria și lipsa de alimente în Rusia e d-ajuns să amintim câteva prețuri. Un funt (400 gr) carne de porc costă la Mos ova astăzi, 100 150 ruble. Un funt de unt 150-200 ruble. Un ou 30-40 ruble. Un măr 30-35 ruble. Și acesta, dacă le poți găsi, pe sub mână, căci țărani au mai mulți bani decât le trebuie. În general, cu bani nu se vinde nimic. Total se dă în schimb alitor obiecte de prima necesitate.

Trenurile aproape nu mai merg în Rusia. Dela Cazan la Moscova, drum care se făcea atât-ât în douăzeci de ore, dl. Cosmiza a făcut nu mai puțin de șapte zile, nelaterupt. Cărbuni nu sunt și trenurile merg numai cu lemne. Și ceea ce e mai rău, e că majoritatea locomotivelor sunt stricate, că amenință să nu mai poată funcționa niciuna, și specialiștii cari să le repare lipsesc.

E evident că în fața acestei situații, toată populația Rusiei e împotriva teroarei bolșevice. În special, țărani sunt îndărăți împotriva lui Troțki și Lenin.

Rămâne totuși o întrebare, firească. Dacă bolșevicii sunt în război de toată lumea, pentru ce nu sunt răsturnați? Lucrul nu pare atât de nelămurit, căci dacă ar lua clevea contact cu poporul rusesc ar înțelege că el se lasă în voia soartei, cuprins de o totală apatie și de o lipsă de voință.

Cu atât mai puțin însă o acțiune militară reafirmară ca aceea a lui Denikin, care luptă pentru refacerea Rusiei mari, indivizibile va putea să ridice păturile mari ale poporului împotriva teroarei roșii.

Acest lucru nu l va putea face decât o mare mișcare democratică, care să restabilească viața normală. Dar, până când, țărâniea în special, va putea să lasă din indiferența de astăzi, nimic nu e de așteptat în această privință. Ultimele înfrângerii ale lui Denikin nu trebuie să mire pe nimeni, și nici să-l murzeze. Slăbiciunea bolșevismului e de neînțeles. E numai chestiune de timp.

Tratatul de pace cu Bulgaria

Dispozițiuni generale

În tratatul de pace cu Bulgaria, se prevăd următoarele dispozițiuni:

Bulgaria se angajează să recunoască deplina valabilitate a tuturor tratatelor sau aranjamentelor pe cari puterile aliate și asociate le-ar încheia cu statele cari s'au constituit sau se vor constitui pe teritoriul fostului imperiu al Rusiei. Bulgaria declară că recunoaște și acceptă frontierele Austriei, Greciei, Ungariei, Poloniei, României, ale statului sârbo-croato-sloven și ale statului cehoslovac, așa cum au fost fixate de principalele puteri aliate și asociate. Bulgaria se obligă să recunoască deplina valabilitate a tratatelor și convențiilor, cari s'au încheiat sau se vor încheia de către puterile aliate și asociate, cu puterile, cari au luptat alături de Bulgaria. Bulgaria declară că recunoaște protectoratul Franței asupra Marocului și protectoratul Angliei asupra Egiptului.

Cu privire la reparațiuni, tratatul cuprinde: Bulgaria se obligă să restituie Greciei, României și statului sârbo-croato-sloven, respectiv toate actele, arhivele și obiectele cari prezintă interese arheologice, istorice sau artistice cari au fost ridicate în cursul războiului din țările amintite; de asemenea va restitui un număr de vite de diferite categorii după enumerarea făcută în prezentul tratat.

Furnizările trebuie să sîbă sancțiunile comisiei interaliatate, care va veghea ca aceste furnizări să nu vatăme viața economică a Bulgariei. Comisia interaliatată va fi instalată la Sofia după punerea în vigoare a prezentului tratat.

Comisiunea va fi compusă din trei membri, cari vor fi desemnați de guvernul francez, italian și englez. Bulgaria va fi reprezentată în comisiune de un comisar, care va participa la ședințele ori de câteori va fi invitat de comisiune, fără a avea însă dreptul de a vota.

Organizarea partidului național român

La sate

Biroul central al partidului național a întocmit un plan amănunțit de organizare a partidului. Planul de organizare se tipărește acum într-o broșură separată, care va cuprinde și planul de muncă al partidului, și care se va trimite în fiecare comună. Până la apariția acestei broșuri invităm comitetele cercnale, alese în mod provizoriu, ca împreună cu candidații oficiali al partidului și cu oamenii lor de încredere, să îndeplinească, fără întârziere, organizarea partidului la sate.

O grabnică organizare la sate se impune nu numai în vederea apropiatelor alegeri, ci mai ales, pentru a putea constitui cu caracter definitiv organele centrale ale partidului.

Organizarea partidului la sate se va face după următoarele norme:

În fiecare comună cu cel puțin 500 de locuitori români, se va forma un birou al partidului național român. Comunele cu mai puțin locuitori români se vor asocia pentru a putea forma un birou.

Biroul comunal se compune:
1. în comunele până la 2000 de locuitori — din un președinte, un secretar și doi membri de încredere;

2. în comunele cu peste 2000 locuitori români — din un președinte, un secretar, un casier și 2 membri de încredere;

3. în orașele cari formează singure unul sau mai multe circumscripții electorale, — din un vice-președinte, un secretar un casier și 10 membri.

Biroul comunal e ales cu majoritate de voturi, în adunarea generală a membrilor partidului național român din comună, pe termen de 3 ani. Biroul comunal va purta un registru de casă, și va întocmi o listă permanentă a membrilor partidului național român din comună, în comparație cu numărul total al alegătorilor din comună, după culoarea lor politică.

Fiecare membru al partidului are drept egal de vot în alegerea birourilor comunale și primește gratuit toate publicațiile de popularizare ale partidului.

În schimb, fiecare membru este supus disciplinei de partid, și este dator să sprijinească interesele și să lupte pentru realizarea programului partidului. Pentru Biroul Central secretar dr. C. Bucșan

Campania electorală

Constătuirea ungurească din Sibiu

Ieri s'au intrunit în Sibiu câțiva reprezentanți de seamă ai ungurilor din Ardeal, printre cari amintim pe d-nii Zăgoni Gábor, Mátyás Miklós, Ugron Akos, Ugron Zoltán, Metz Vilmos, dr. Szabó Atajos, Bicskey Antal, Dező B. Antal, Bognáthy József, Rigetti Károly, dr. Szabó Mihály, dr. Fáy József, dr. Lengyel Béla, U. Maurer Béla, Truppel Győző și Márton Andor.

Discuțiile au fost conduse de către dl. dr. Szabó Mihály, președintele constătuirii.

D. Maurer, directorul ziarului „Uj világ” a făcut o largă expunere a situației sociale și politice, creată Ungurilor din Ardeal, în urma unirei cu România. D. s. și-a desvolat punctul de vedere cunoscut, în înțelesul căruia Ungurii rămași în cadrul statului român nu pot să adopte rezistența pasivă la conduită politică, ci trebuie să recunoască starea de fapt, căutând o cooperare loială cu Români.

Dl. Zăgoni, fost notar public în Sibiu a accentuat mai ales necesitatea unei organizări ungurești pe teren social, recunoscând de altfel și d-sa că o înțelegere politică cu Români se impune în mod hotărât.

A vorbit în sensul vederilor d-lui Maurer și proteoreul Truppel Győző din Dicio Sán Márton, arătând, că nu se poate închipui o organizare socială, care să nu aibă și consecință sub raport politic.

Dr. Lengyel Béla, a citit o mulțime de telegramme de adereță, primite din toate părțile Ardealului, dovadă în printre aceste telegramme dorința poporului unguresc de a-ți de întra cu inima des-hisă în noul stat, căruia aparține.

Au mai fost apol diferite expuneri interesante ale domniilor Ugron Akos, Fáy József, Szabó Gábor și Bicskey Antal, cari toți s'au declarat de acord în ceea ce privește recunoașterea stărilor de fapt. Numai micul deosebire de vederi în chestiuni de amănunt l-a deosebit unii de alții.

Constătuirea s'a terminat târziu după amiază, când cei prezenți au hotărât, că Ungurii din Ardeal trebuie să la parte activă în viața politică a României. Până la înfăptuirea unei organizări politice se declară ziarul „Uj világ” ca ziar potrivit pentru răspândirea ideilor, de cari a fost condusă constătuirea.

Cartea roșie austro-ungară

Vinovăția în declararea războiului.

Nauen. — Cartea roșie austro-ungară publicată în ultimele zile arată vinovăția comitetului Berchold în provocarea războiului european. El a trimis împăratului Francisc Josef la 28 Iulie 1914 în care cere semnarea declarației de război pe motivul că trupele sârbe au tras asupra celor austro-ungare la Temes Cuvin. După ce împăratul a semnat declarația de război, Berchold a retras fraza în care se spune că Sârbii au tras foc.

Demisia guvernului otoman

Constantinopol. — Guvernul otoman și-a înaintat demisia mișcărilor de trupe din Anatolia, unde curentul naționalist contra guvernului devine tot mai grav. Trupe naționaliste au ocupat aproape întreaga Anatolia orientală.

